

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/4553,Wystapienie-szefa-BBN-nt-filarow-bezpieczenstwa-Polski.html>

25.04.2024, 15:53

17.04.2013

Wystąpienie szefa BBN nt. filarów bezpieczeństwa Polski

Czy możemy oprzeć nasze bezpieczeństwo tylko na NATO? - Na pytanie to odpowiadali uczestnicy debaty zorganizowanej przez Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie (SEA), która odbyła się w środę 17 kwietnia br. w Pałacu Lubomirskich w Warszawie.

Wśród panelistów prowadzonej przez b. ambasadora Polski przy NATO Jerzego M. Nowaka debaty znaleźli się szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego minister Stanisław Koziej, podsekretarz stanu w MON Robert Kupiecki, b. minister spraw zagranicznych Adam D. Rotfeld, b. minister obrony narodowej Andrzej Onyszkiewicz, b. wiceminister obrony narodowej Andrzej Karkoszka, dyrektor Centrum Zapobiegania Konfliktom OBWE Adam Kobieracki, dyrektor German Marshall Found w Polsce Andrew Michta oraz prezes SEA Marek Goliszewski.

Prezentujemy główne tezy wystąpienia szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego poświęconego filarom bezpieczeństwa Polski.

- › **Własny potencjał** obronny jest pierwszym i najważniejszym filarem naszego bezpieczeństwa. Wszystkie inne: NATO, UE, partnerzy – to filary wspierające.
- › Nasz potencjał powinien być przygotowywany przede wszystkim **z myślą o obronie polskiego terytorium**, jako tej części wspólnego terytorium NATO, za bezpieczeństwo którego odpowiadamy. Segmenty takiego potencjału możemy dedykować do sojusznicznych działań ekspedycyjnych.
- › Powyższe dwa założenia definiują podstawę myślenia strategicznego preferowanego przez obecnego Prezydenta RP i które z tej racji można określić mianem **doktryny Komorowskiego**.
- › Uszczegóławiając: nasz potencjał powinien być wyspecjalizowany „**przeciwzaskoczeniowo**” (informacja, mobilność, obrona powietrzna) oraz w zdolnościach do samodzielnych działań w warunkach, jakie mogą charakteryzować kryzysowe sytuacje „**trudnokonsensusowe**” (w których można z góry przewidywać trudności w uzyskaniu sojusznicznego konsensusu decyzyjnego, np. zagrożenia „**aterytorialne**”).
- › NATO stoi w obliczu „postafgańskiego” zwrotu strategicznego: przejścia **od fazy ekspansji pozimnowojennej do fazy konsolidacji** wokół podstawowej funkcji bezpośredniego bezpieczeństwa swych członków. To będzie warunkiem możliwości i skuteczności NATO także w jego działaniach poza swoim terytorium.
- › UE jest jak dotąd jedynie potencjalnym i w praktyce mało realnym filarem naszego bezpieczeństwa. Podstawową jej słabością jest **brak fundamentu strategicznego**. Strategia z 2003 roku jest martwa. Główne wyzwanie – to uruchomienie prac nad nową strategią. Prace takie powinny wystartować na jesiennej Radzie Europejskiej.
- › Systemy bezpieczeństwa zbiorowego powinny być opierane nie tylko na wspólnocie wartości (bo te w „godzinach próby” odkładane są na bok), ale przede wszystkim na **wspólnocie interesów**. Dlatego zawsze ich strategie należy rozpoczynać od identyfikacji katalogu tych interesów strategicznych/narodowych, które są lub mogą być wspólne dla wszystkich uczestników danego zbioru bezpieczeństwa.

- › Z tego punktu widzenia można wyróżnić trzy **modele zbiorowego bezpieczeństwa**:
1. **wspólnotowy** – czyli wspólnotę obronną, gdzie wszystkie interesy są tożsame (np. w hipotetycznych Stanach Zjednoczonych Europy);
 2. **sojuszniczy** – czyli sojusz obronny, gdzie znaczna część interesów jest wspólna, ale część z nich pozostaje rozbieżna (NATO, obecna WPBiO UE);
 3. **partnerski** – czyli partnerstwa/porozumienia strategiczne, które oparte są na pojedynczych wspólnych interesach (obecne partnerstwo z USA lub porozumienia z Francją i WB sprzed II wojny światowej).
- › Nie trzeba dodawać, że na wspólnotę obronną szansę mamy dziś niewielką. Z punktu widzenia praktyki – to w Europie wizja wyłącznie teoretyczna. Ale i w dwóch pozostałych przypadkach powinniśmy zabiegać o **jasne definiowanie katalogu wspólnych interesów**, wokół których budujemy bezpieczeństwo. Dotyczy to w szczególności **UE, która stoi przed pilną koniecznością zdefiniowania swojej nowej strategii bezpieczeństwa**.
-

[Tweetnij](#)